

7 წლის ასაკის ბავშვის მეთვალყურეობის პროტოკოლი

მიზანი: 7 წლის ბავშვის პერიოდული მეთვალყურეობა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარება.

რესურსები:

- ოჯახის ექიმი/პედიატრი, პრაქტიკის ექთანი/უბნის ექთანი
- გასასინჯი ოთახი
- გასასინჯი ტახტი
- სასწორი
- სიმაღლის მზომი
- სივცევის ტაბულა (მხედველობის სიმახვილისათვის)
- ელექტროგამანათებელი მოწყობილობა
- თვალის დასაფარი ფირფიტა
- სპინომანომეტრი (ბავშვის მანუქტით)
- სტეტოსკოპი
- შპადელი
- ოფთალმოსკოპი
- წამმზომი (საათი წამმზომით)
- ტესტი საერთო ქოლესტერინზე

7 წლის ჯანმრთელი ბავშვის პირადი ბარათი

გვარი:

სახელი:

მამის სახელი:

დაბადების თარიღი:

მისამართი:

ტელეფონი

სქესი: მამრობითი

მდედრობითი

ბარათის შევსების თარიღი:

განასტეული ანამნეზი		შეფასება	
მშობლის ჩვილები	<ul style="list-style-type: none"> სამედიცინო ფსიქოლოგიური სოციალური პრობლემები 	დიახ	არა
ოჯახის წევრებთან დამოკიდებულება	<ul style="list-style-type: none"> მშობლების და ბავშვის ურთიერთობა ბავშვის ქცევა ნათესავეებთან ბავშვის ქცევა თანატოლებთან ოჯახში თამბაქოს მწვეკვლების არსებობა ძალადობის ნიშნები ბავშვის დამოკიდებულება, ურთიერთობა კლასელებთან მშობელი იყენებს დასჯის ფორმებს 	კარგი კარგი კარგი დიახ დიახ კარგი დიახ	ცუდი ცუდი ცუდი არა არა ცუდი არა
კვება (დიეტა)	<ul style="list-style-type: none"> ბალანსირებული არაბალანსირებული რეჟიმი (ჯერადობა) დიეტა (სპეციფიკური) 	დიახ დიახ დიახ დიახ	არა არა არა არა
განვითარება	<ul style="list-style-type: none"> იცის სახლის მისამართი და ტელეფონის ნომერი შეუძლია დათვლა 100-ის ფარგლებში შეუძლია ყველა ასოს, ციფრის წერა სწავლობს სკოლაში ძნელად ითვისებს მასალას აქვს სიამაყის შეგრძნება, საკუთარი თავის რწმენა დადის ველოსიპედით თავისუფლად, დამოუკიდებლად მეტყველებს დამოუკიდებლად <ol style="list-style-type: none"> წარმოთქვამს ბგერებს სწორად უჭირს ზოგიერთი ბგერის წარმოთქმა სიამოვნებს თანატოლებთან ურთიერთობა აქვს გართობის საშუალებები აქვს კვების კარგი ჩვევები ბავშვი კომუნიკაბელურია, საზრიანი, არის შრომისმოყვარე შეუძლია წიგნის კითხვა (მცირე მოცულობის მოთხრობები) მაგნე ჩვევები (ფრჩხილების კვნეტა, ცერის წოვა, ტიკები და სხვა) 	დიახ დიახ დიახ ცუდად დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ	არა არა არა კარგად არა არა არა არა არა არა არა არა არა არა არა არა არა
ფიზიკალური მონაცემები (გასინჯვა)	<ul style="list-style-type: none"> კანი <ol style="list-style-type: none"> სუფთა გამონაყარი სხვა ცვლილებები თავი/სახე ცვლილების გარეშე თვალები ცვლილების გარეშე ფრჩხილები ცვლილების გარეშე 	დიახ დიახ დიახ დიახ დიახ	არა არა არა არა არა

	<ul style="list-style-type: none"> პირის ღრუ/კბილები/ღრძილები ცვლილების გარეშე ხახის ლორწოვანი ცვლილებების გარეშე ცხვირი, ცხვირის ღრუ ცვლილებების გარეშე კისერი/ხერხემალი ცვლილებების გარეშე ლიმფური კვანძები ცვლილებების გარეშე ფილტვები ცვლილებების გარეშე გული ცვლილებების გარეშე გულმკერდი ცვლილებების გარეშე მუცლის ღრუ ცვლილებების გარეშე შარდ-სასქესო ორგანოები ცვლილებების გარეშე შარდვა/დეფეკაცია ცვლილებების გარეშე P ----- წთ-ში, აგსება, რიტმი კარგი R ----- წთ-ში, რიტმი კარგი 	დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
სკრინინგი	<ul style="list-style-type: none"> წონა (კგ) სიმაღლე (სმ) TA – მმ.ვწყ.სვ. სმენა (ჩურჩული) ნორმალური მხედველობის სიმახვილე ნორმალური 	დიახ	არა
		დიახ	არა
დიაგნოსტიკური ტესტები	<ul style="list-style-type: none"> ტუბერკულოზის კანის სინჯი (მაღალი რისკის ჯგუფი) ლიპიდების ცვლა (ტესტი საერთო ქოლესტერინზე) 	დიახ	არა
		დიახ	არა
იმუნიზაცია	<ul style="list-style-type: none"> გრიპის საწ. ვაქცინაცია (პაციენტთა ნება-სურვილით ან ეპიდემიებით, მაღალი რისკის ჯგუფები) დტ, პოლიომიელიტი, წითელა, წითურა, ყბაყურას რევაქცინაცია კალენდრული გეგმის დარღვევის შემთხვევაში 	დიახ	არა
		დიახ	არა
მომდევნო ვიზიტი	<ul style="list-style-type: none"> დაინიშნა ვიზიტი ოჯახის ექიმთან/პედიატრთან დაინიშნა ვიზიტი ზოგადი პრაქტიკის ექთანთან/უბნის მედდასთან პაციენტი გაიგზავნა საკონსულტაციოდ 	დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა
განათლება	<ul style="list-style-type: none"> პაციენტის და მშობლის განათლება 	დიახ	არა
პრობლემები კომენტარები შენიშვნა	<ul style="list-style-type: none"> გამოვლინდა ჯანმრთელობის პრობლემები ბავშვის ფიზიკური და ფსიქო-სოციალური განვითარება შეესაბამება ასაკს გამოვლინდა ფსიქო-სოციალური პრობლემები სხვა 	დიახ	არა
		დიახ	არა
		დიახ	არა

მინიშნება: შემოხაზეთ „დიახ“ ან „არა“
„არას“-ს შემთხვევაში მიუთითეთ პრობლემა
დაასახელეთ კონსულტირების თემა ან თემები

კონსულტირების თემები

(პაციენტის, მშობლის განათლება)

- მოწამვლის პრევენცია
- წყლის გამაცხელებლების, გამათბობლების უსაფრთხოება
- უსაფრთხოების ქაშრები ტრანსპორტში
- ფიზიკური აქტივობა (ველოსიპედი, აქტიური დასვენება, ცურვა, ჯგუფური თამაშები თანატოლებთან)
- ჯანსაღი კვება (ხილი და ბოსტნეული 5 ულუფა დღეში), ვარგისიანი საკვები
- საუბარი მშობლის როლის მოდულებზე
- კალციუმის ადეკვატური რაოდენობით მიღება
- ალკოჰოლი
- თამბაქოს პასიური მოწვევა
- თამბაქოს მოწვევის დაწყება
- უსაფრთხოება ტრანსპორტში (ავტომობილი / ველოსიპედი), სახანძრო, წყალში
- დაცვა ულტრაიისფერი სხივებისგან
- ადაპტაციური უნარ-ჩვევების გამომუშავება / სტრესის შემცირება
- კბილებისა და ღრძილების დაავადებების პრევენცია (პირის ღრუს ჰიგიენა)
- სოციალური ურთიერთობების ფორმები (კომუნიკაცია: მშობლებთან, თანატოლებთან, სხვა მოზარდებთან)

მშობლებისათვის განკუთვნილი კითხვები

1. როგორ ხართ? როგორ მიდის საქმეები ოჯახში?
2. რა გსურთ მკითხვით ბავშვებთან დაკავშირებით?
3. იყო რაიმე მოულოდნელი სტრესი თქვენს ოჯახში (ავადმყოფობა, უმუშევრობა, სიკვდილი, დაცილება, გაშორება, განმეორებითი ქორწინება) ბოლო ვიზიტის შემდეგ?
4. როგორია თქვენი ჯანმრთელობა? ოჯახის სხვა წევრების?
5. თქვენი ბავშვის რა თვისებებით, საქციელით ამაყობთ?
6. როგორ მიდის სკოლის საქმეები წელს? გქონდათ მშობლების და მასწავლებლების შეკრება? როგორ ჩატარდა?
7. როგორია ბავშვის ხასიათი და ზნე-ჩვეულება? უძნელდება თუ იოლად ამუშავებს თავის გრძნობებს?
8. გეწყობათ თქვენ (დედას, მამას)? და-ძმებს? თანატოლებს?
9. რას აკეთებთ თქვენ დამოუკიდებლად ან ბავშვთან ერთად? რომელი საქმიანობები მოგწონთ?
10. როგორ მიდის საქმეები სამსახურში?
11. ვინ მეთვალყურეობს ბავშვს, როცა თქვენ სახლში არა ხართ? (სკოლის გარეშე)
12. რამდენ ხანს უყურებს ბავშვი სატელევიზიო პროგრამებს? რომელ გადაცემას უყურებს?

ბავშვისთვის განკუთვნილი კითხვები

1. როგორ მოგწონს სკოლა? როგორი მასწავლებლები გყავს?
2. რას იტყვი სხვა ბავშვებზე?
3. რითი ერთობი? რისი გაკეთება გიყვარს ყველაზე მეტად?
4. რას აკეთებ სკოლის გარეთ, შაბათ-კვირას?
5. ვინ არის შენი საუკეთესო მეგობარი? როგორ ეწეობი (ან რა ურთიერთობა გაქვს) ძმებს, დებს?
6. ვინ არის (ან გყავს თუ არა) საყვარელი ადამიანი?.
7. შენ გინდა მკითხო რამე (რა გაინტერესებს)?

გამოყენებული ლიტერატურა

1. Constance R. Uphold, Mary Virginia Graham. 1998. „Child Health supervision” Clinical Guidelines in Family Practice: Third Edition, Barmarrae Books, Gainesville, florida, US. pp. 2-13
2. Green M. (Rd). (1994). Bright Futures: Guidelines for Health Supervision of infants, children and adolescents. Arlington, VA: National Center for Education in Maternal and Child Health.
3. Preventive Services for Children and Adolescents: ICSI (institute for Clinical Systems Improvement). 2001, october. (Online)
4. Tudor M. (Ed): *Child Development*, McGraw-Hill, New York, 1981
5. Bromberg. D.I. (1997). Interviewing Children. In R. A. Hoekelman (Ed) . *Pediatric Primery Care*. St. Luis: Mosby.
6. Dixon, S.D. & Stain, M.T. (1992). *Encounters with children: Pediatric behavior and development*. St. Luis: Mosby.
7. მ. შიხაშვილი, ე. გემაზაშვილი, ე. ფაღავა. „ჯანმრთელ ბავშვთა და მოზარდთა მეთვალყურეობა. 2001 წ
8. მ. ხერხეულიძე, თ. მანჯავიძე და სხვა. „ეს საოცარი ადრეული ასაკი”, თბილისი, 2003წ.
9. ქ. ნემსაძე და სხვა. „ბავშვის ჯანსაღი კვება”, თბილისი, 2003წ
10. ქ. ნემსაძე და სხვა. „ბავშვის მოვლა”, თბილისი, 2003წ
11. „ბავშვის ჯანმრთელობაზე ზედამხედველობის ძირითადი პრინციპები”, ამერიკის პედიატრიის აკადემიის რეკომენდაციები, ადაპტირებული ავტორთა ჯგუფის მიერ, პროფ. ქ. ნემსაძის ხელმძღვანელობით, თბილისი, 2002წ